

UNMIK

**INSTITUCIONET E PËRKOHSHME VETËQEVERISËSE
PROVISIONAL INSTITUTIONS OF SELF-GOVERNMENT
PRIVREMENE INSTITUCIJE SAMOUPRAVLJANJA**

QEVERIA E KOSOVËS – GOVERNMENT OF KOSOVO – VLADA KOSOVA

**MINISTRIA E ARSIMIT
SHKENCËS DHE TEKNOLOGJISË**

**MINISTRY OF EDUCATION
SCIENCE & TECHNOLOGY**

**MINISTARSTVO ZA OBRAZOVANJE
NAUKU I TEHNOLOGIJU**

Kabinet i Ministrit

Office of the Minister

Kabinet Ministra

ADMINISTRATIVNA UREDBA

Odredivanje standarda u nauci

BROJ: MONT 20/2006

DATUM: 31.05.2006

Na osnovu člana 1.3 tačka (d) Pravilnika UNMIK-a br. 2001/19 o Izvršnoj branši Privremenih institucija samoupravljanja na Kosovu, člana 1, 2, 3, 6, 11, 19 tačka (a), (d), (e) , 21.2, 36, 46 i člana 62, Zakona o naučno-istraživačkom delovanju, Ministarstvo za obrazovanje, nauku i tehnologiju donosi ovu Administrativnu uredbu:

Član 1

Cilj

Ova Administrativna uredba (u daljem tekstu – Uredba), ima za cilj da određuje osnovne standarde za procenu naučno-istraživačkog rada naučnih radnika u naučno-istraživačkim institucijama Kosova ili van njih, na osnovu naučnih projekata sastavljeni prema poznatim međunarodnim principima i na osnovu programa Centralnog saveta nauke.

Član 2

Naučna i stručna titula

Naučna titula:

- naučni saradnik.....80-100 poena
- visoki naučni saradnik.....100-150 poena
- naučni savetnik.....150-200 poena

Član 3

Stručna titular

- stažier.....5-15 poena
- istraživač.....15-20 poena
- nezavisni istraživač.....25-40 poena

Član 4

Vrednovanje naučnog rada

Vrednovanje naučnog rada u naučnim institucijama ili van njih biće na osnovu postignutih rezultata u naučno-istraživačkom radu. Kao postignuti naučni rezultati razmatraju se objavljeni naučni rezultati kao posebno izdanje, u posebnim objavljivanjima i u naučnim revijama, na Kosovu i van nje.

Član 5

Način vrednovanja

Rezultati treba vrednovati prema nomenklaturi koja će obuhvatiti naučna pisanja raznih vrsta i određivanje poena po kategorijama.

1. Posebna naučna izdanja:**a) monografija**

- izdanje u zemlji.....60 -80 poena
- izdanje van zemlje.....80 -100 poena

b) enciklopedijska izdanja:

- enciklopedija..... 50-60 poena
- leksikoni.....40-50 poena

c) rečnici:

- jezični rečnici.....40-50 poena
- tematični rečnici / objašnjivi.....30-40 poena
- dvojezični ili mnogojezični rečnici.....20-30 poena

ç) zbirka studije (individualna):

- izdanje na Kosovu..... 20-30 poena
- izdanje van Kosova..... 30-40 poena
- studije ili artikal u knjizi izdana na Kosovu..... 6- 8 poena
- studija ili artikal u knjizi izdana van Kosova..... 8-10 poena

d) zbirka studije (grupna):

- izdanje na Kosovu.....10-15 poena
- izdanje van Kosova.....15-20 poena

e) zbirka dokumenata i materijala:

- izdanje na Kosovu.....10-20 poena
- izdanje van Kosova.....20-30 poena

f) bibliografija (knjiga).....5-10 poena

2. Izdavanja u naučnim revijama

a) studija:

- u nacionalnoj reviji.....5-8 poena
 - u internacionalnoj reviji.....6-10 poena

b) rasprava, razmatranje:

- u nacionalnoj reviji.....3-6 poena
 - u internacionalnoj reviji.....5-8 poena

c) artikal, pogled, doprinos, eseja:

- u nacionalnoj reviji.....1-4 poena
 - u internacionalnoj reviji.....2-6 poena

d) naučna kritika, recenzija:

- u nacionalnoj reviji..... 0,2-2 poena
 - u internacionalnoj reviji..... 1-3 poena

e) recenzija za naučno izdanje:

- za naučna dela..... 2-3 poena

f) enciklopedijski glas 0,5-1,5 poen

3. Učestvovanje u naučnim skupovima

- saopštenje ili referisanje u nacionalnom skupu.....0,5-1 poen
 - saopštenje u internacionalnom skupu.....1-2 poena
 - referat u nacionalnom skupu.....1-2 poena
 - referat u internacionalnom skupu.....2.-4 poena

4. istraživački rad na terenu:

- skupljanje i sistemiranje materijala.....1-2 poena
- prerađivanje materijala.....1-4 poena

5. predavanje u naučno-obrazovnim institucijama:

- u naučnoj isntituciji van zemlje.....3 poena

6. patenti u naučnoj osnovi:

- patentiranje u nacionalnom stepenu.....15 poena
- patentiranje u međunarodnom stepenu20 poena
- unapređivanje nacionalne tehnologije.....5 poena
- unapređivanje internacionalne tehnologije.....10 poena

7. uredništvo u posebnim izdanjima (monografija, studije, zbirka studije ostalih autora):

- izdavanje u zemlji.....1-2 poena
- izdavanje van zemlje.....2-3 poena

8. uredništvo u naučnim revijama:

- u naučnim nacionalnim revijama (1 broj).....0,5-1 poen
- u naučnim međunarodnim revijama.....1-2 poena

Član 6**Stupanje na snagu**

Ova Uredba stupa na snagu dat.31.05.2006.

Agim Veliu, ministar

Beleška: za sprovođenje ove Administrativne uredbe treba imati u vid ovi specifični aspekti:

- poentiranje se vrši samo za radove koje su izdavane u naučnim revijama od strane naučnih institucija a ne i za nestručne izdavanje raznih izdavača, pogotovo ne privatnim izdavačima;
- pokretno poentiranje je predviđeno zbog složenosti rada, naučne težine, iskorišćene vreme i obim naučnog izdavanja;
- za drugo izdanje (ili treće) istog spisa i istog autora, poentira se samo jedno izdanje;
- kod kolektivnih izdavanja poeni se dele za autore ili zavisno od njenih doprinosa.

DODATAK: Kategorije naučnog i stručnog pisanja

Stručni radovi.- Ovim termom se imenuju pismeni radoni koji se pisuju sa namerom da bi postigao određene stručne titule, kvalifikacija. Stručni radovi se smatraju: specijalistički radovi, *magistraturna tema i doktorska disertacija*.

Specijalistički rad – magistraturna tema je rad sa kojim student trećeg stepena (postdiplomske studije) završava studije i postigne titulu specijalista ili magistar nauka. Specijalistički rad – magistraturna teza prima se i odrbani sa predviđenom procedurom po zakonu i statutu fakulteta gde student postigne titulu. Rad se realizira pod nadzorom mentora, koji treba da je afirmisani naučni radnik za problematiku ili delatnost gde spada prijemna tema ili pod nadzorom nastavnika dotičnog predmeta. Cilj magistraturnog rada je da kandidat pokazuje opšta i posebna znanja iz dotične delatnosti, da pokazuje dovoljne sposobnosti za naučno-istraživački rad u određenoj delatnosti; da pokazuje da vlada sa posebnim naučnim znanjima i veštinama za predstavljanje i pokazivanje dokaza, za donošenje zaključaka, da savlada tehnike naučno-istraživačkog rada u naučnoj delatnosti gde se postigne titula.

Doktorska disertacija je rad, sa kojom posle uspešne odbrane kandidat dobija titulu doktora nauke, kvalifikaciju naučnog radnika– istraživač u određenom delatnosti. Doktorska disertacija odobrava da se brani po predviđevoj zakonskoj proceduri. Teza treba da je originalni naučni rad, naučni doprinos za rešavanje ili osvetlavanje raznih naučnih pitanja u određenom delatnosti ili za sprovođenje naučne metodologije, treba da je rezultat originalnog naučnog rada doktoranta. U metodološkom smislu, disertacija je studija – monografija u kojim se tretiraju i odlučuju složena naučna pitanja. Zato, rad treba da dokaže da kandidat vlada tehnologiju i tehniku naučnog rada u određenim disciplinama, da je sposobljen za sprovođenje stvaralačke sposobnosti, da poznae problematiku određenog delatnosti sa kojom se bavi, da poznaje i konsultira je literaturu i potrebbni predmet, da je pronalazio nove dokaze i postigao je nove zaključke.

Naučni radovi.- Smatraju se naučni one studije koje se rade naučnim ciljem, koji postavljaju i rešavaju nova naučna pitanja, koji proširuju dosadašnja znanja u novim aspektima, na osnovu novog predmeta, sa najsvremenim metodama, prema striktnim naučno metodološkim zahtevima, sa proverenom naučnom aparaturom, sa jezikom i naučnim stilom, sa analizama, kritikama, dokazima i polemikama od izvora i autora, sa mnogim dokazima, sa referencama o iskorišćenim izvorima, sa fusnotama i bibliografijom. Po tematskom sadržaju i istraživanjima koje su potrebne za sastavljanje rada, prema obimu, načinu tretiranja i predstavljanja, naučni radovi se uvrstaju u nekoliko kategorija: *studije – razmatranja, monografije, artikli – rasprava -gledišta, referati – referisanja, kritika – recenzije*. Treba da se zna da i u tretiranju ovih naučnih radova, obim i širina ne određuju i kvalitet, tako kao i autorska klasifikacija nije sigurna mera za određivanje kvaliteta i naučnog dostignuća rada.

Monografija na bibliografskom smislu je imenovanje za posebna problematična objavljanja, koja imaju svoju titulu i koja se izdaje kao knjiga sa različitim tiražima. U naučnom smislu monografija je rad koji tretira jednu temu u svoju celinu, objavljenu kao posebno izdanje, i koja može da ima više od jednog izdanja.

Studija- je osnova forma predstavljanja rezultata istraživanja u naučnoj oblasti. Studija je naučni rad koja ima za cilja potpuno tretiranje jednog određenog naučnog pitanja. Obim studija nije unapred određen, ali on treba da sadrži celinu i da daje popotpun odgovor u temi koja je predstavljena za tretiranje. Može da se izdaje posebno, u jednu zbirku studija ili u neku naučnu reviju.

Razmatranje (diskusija)- je studija polemičkog karaktera. I ako kritičko razmatranje nije rad velikog obima, on treba da ima sve elemente naučnog studija. Kao studija ili razmatranje može biti individualni ili rad dva ili više autora.

Artikal – gledišta – doprinosi je kratak rad koji se posvećuje jednog malog naučnog problema ili šireg aspekta problema. Ne retko, artikal je studija kratke forme, sastavljena prema svim naučnim zahtevima.

Predavanje ili referisanje svečanog momenta godišnjice ne daje odgovornost za naučna pitanja, ali sadrži poznate podatke, naučno proverene.

U hijerarhiji ovih radova artikal predstavlja oštре naučne zahteve nego ostale radove ovog nivoa.

Referat – saopštenje.- Ovom imenom se zvaju usmena saopštenja u stručnim naučnim zasedanjima. Ova saopštenja sadrže naučne podatke i stavove autora. Referat može da ima i nenaučni karakter. Takav je kad ima karakter uvoda, inicijalni karakter neke debate i predstavlja se kao uvod, program naučnog skupa ili završno referisanje koja sakuplja rezultate takvog skupa. Postoji i referati koji predstavljaju mišlenje autora za razne probleme, bez nekih konkretnih pitanja ili bez nekih posebnih istraživanja i bez naučne aparature. Referati i saopštenje iz naučnih skupova obično se izdaju u tematičkim najavama ili u drugim izdanjima. Saopšteni rad iz nekog naučnog skupa ima više poene ako nije izdavan u neku zbirku radova, dok u reviji se smatra kao periodični rad.

Naučna kritika je posebna vrsta rada u kojem se daju mišlenje o ostalim radovima. Pristup treba da je kritičan, argumentovan, objektivan i naučan.

Za ostale radove može se pisati u obliku razmatranja ili informativnih predstavljanja, sa opštim podacima u vezi sadržaja dela, sa glavnim podacima za autora i izdanju.

Recenzija predstavlja stručni misao za rad nekog autora. Po pravilu, recenzija se piše pre nego što se delo izdaje i završava se preporukom za izdavanje ili ne tog dela. Recenziju treba da ga piše stručnjak, dobar poznavaoč naučne metodologije i teme koja se tretira. Termi izveštaj, referat i recenzija se koriste i za stručne procenivanje komisija povodom prijema u fakultet ili u institut ili u akademiji nauka, povodom izbora i reizbora kandidata u određenim naučnim titulama, za kandidate koji predstavljaju magistraturne i doktoraturne teze i za nezavršene teze. Ovi izveštaji su osnova za izbor i za odobrenje tema i odbranu rada. Ova vrsta pisanja piše se često povodom modela stručnih titula i državnih pohvala. Principiјelno, ovi referati treba da su objektivni naučne kritike, vrednovanje najznačajnijih radova i opštih naučnih dostignuća naučnika, za koga se upisuje izveštaj.

Naučni eseji je kategorija pisanja koja postoji između naučnog pisanja, književnog pisanja i publicistike koji tretira jedno naučno, društveno, kulturno ili drugo pitanje itd. Češće se zove i proba.

Enciklopedija je veliko naučno delo, odnosno leksikografska, koja u formi rečnika tretira reči i izrazi od svih polja znanja ili iz jednog određenog polja nauke ili umetnosti.

Leksikon je delo u formi enciklopedije, ali malog obima.

Rečnik je priručnik koji daje listu reči jednog ili više jezika, obično po alfabetском redu, zajedno sa informacijama o ortografiji, naglaska, gramatičnog statusa, značenje, izvora i upotrebu. Rečnici mogu biti raznih veličina, forme i tipova, sastavljeni iz jednog ili više autora.

Bibliografija je posebna vrsta priručnika mnogo važna za potraživanje po svim naučnim poljama. Ona može biti različitih vrsta: opšta, nacionalna, lična, tematička (stručna), retrospektivna, nastavna itd. Bibliografije su nezamenjivi izvori informacija što se tiče sastavljanja knjiga, studija i artikala.

Zbirka dokumenta, materijala ili jezičnog predmeta. – Su posebna pisana forma u formi monografske publikacije ili seriju sa jednom autorom, obično u okviru naučnih institucija. Zbirke dokumenata ili materijala predstavljaju predmet od velike vrednosti za naučni razvoj u određenom polju.